

ECONOMIA Informe d'economia local i regional 2024 de la CELiR-URV

L'ocupació s'accelera a les Terres de l'Ebre gràcies als serveis i a la reactivació industrial

Terres de l'Ebre Redacció

Les Terres de l'Ebre tanquen un exercici 2024 de clara millora econòmica, amb dades positives en ocupació, activitat industrial i demografia. Així ho constata l'Informe d'economia local i regional 2024, elaborat per la Càtedra d'Economia Local i Regional (CELiR) de la Universitat Rovira i Virgili (URV).

"L'estructura productiva ebrenc mostra símptomes clars de reactivació, especialment en indústria i serveis. Però cal no oblidar que arrosseguem desequilibris territorials i sectorials greus: el primari continua en caiguda lliure, el treball autònom retrocedix i comarques com la Terra Alta segueixen perdent població", ha explicat el director de la càtedra, Miquel Àngel Bové.

L'economia catalana ha registrat un creixement del 3,6 % durant el 2024, per sobre del 3,2 % espanyol i del modest 1 % de l'economia de la Unió Europea. Tot i les tensions internacionals, com els conflictes bèl·lics o la inestabilitat en els mercats de primeres matèries, l'activitat productiva del país ha sigut impulsada pel consum de les llars, l'augment de la inversió i les exportacions. Els quatre grans sectors (serveis, indústria, construcció i agricultura) han crescut de manera positiva, i la inflació s'ha moderat fins al 2,9 %, en part gràcies a la contenció dels preus energètics.

MILLORA DEL MERCAT LABORAL A LES TERRES DE L'EBRE En este context de creixement econòmic, les Terres de l'Ebre han experimentat una millora notable del seu mercat laboral. La taxa d'atur se va situar al 12,67 % al tancament de 2024, una millora significativa respecte al 14,88 % de l'any anterior. Comparati-

vament, Catalunya es va situar al 9,35 %. Des de 2019, les Terres de l'Ebre han guanyat un 9,3 % d'ocupats i han reduït un 10,4 % els aturats.

Este descens de l'atur s'ha distribuït de forma desigual entre sectors. L'agricultura (-6,9 %) i la indústria (-3,3 %) han mostrat millores clares, mentre que els serveis han mantingut estabilitat (+0,2 %) i la construcció ha registrat un lleuger augment d'atur (+2,6 %). El col·lectiu sense ocupació anterior ha crescut un 9,2 %, evidenciant la incorporació de nous perfils, com jòvens i persones que s'incorporen per primer cop al mercat laboral.

El creixement de l'ocupació ha sigut especialment intens pel que fa als treballadors assalariats, amb increments d'afiliació a gairebé totes les comarques. En canvi, el nombre de treballadors autònoms ha patit una davallada important: un -11,6 % al conjunt del territori. Només la indústria ha registrat una petita millora en este àmbit (+0,6 %), ja que és l'únic sector on el treball per compte propi creix. Actualment, el 7 % dels autònoms ebrencs treballen al sector industrial, una xifra superior a la mitjana catalana (6,6 %).

EL CREIXEMENT INDUSTRIAL FA DE MOTOR El sector industrial ha esdevingut el motor del creixement ebrenc. El valor afegit brut (VAB) industrial va augmentar un 4,1 % el 2023, amb una participació del 40,8 % sobre el conjunt de l'activitat econòmica. Estepes duplica el del conjunt de Catalunya (19 %) i respon, en bona part, a la importància del sector energètic a la Ribera d'Ebre i la Terra Alta. Les manufactures també han contribuït positivament, però de forma molt més moderada

Un operari soldant una peça en un taller. El sector industrial és el que més creix al territori.

(+0,7 %), amb un pes dins la indústria del 28,2 %.

En termes acumulats, entre el 2013 i el 2023, la producció manufacturera ha crescut un 23,9 % a les Terres de l'Ebre, amb el Montsià al capdavant (+24,3 %). Els subsectors més rellevants en ocupació són l'alimentació (25,3 %), el paper (10,3 %) i el cautxú i plàstics (10,2 %).

Els serveis, tot i moderar el seu creixement (+3,2 %) respecte a anys anteriors, continuen generant la major part de l'ocupació a les Terres de l'Ebre. El sector públic hi té un pes especialment destacat, representant el 27 % dels llocs de treball i el 24,7 % del VAB dels serveis, molt per sobre de la mitjana catalana (21 %). Des del 2015, l'ocupació en

serveis col·lectius ha crescut un 51,2 % i és el principal motor d'estabilitat laboral.

CRISI DEL SECTOR PRIMARI En canvi, el sector primari continua sent el més feble. El seu VAB va caure un 15,3 % el 2023, i l'afiliació es va reduir un 4,2 %. Tot i el repunt de la renda agrària en l'àmbit de Catalunya (+18,9 %) gràcies a la caiguda de costos, a les Terres de l'Ebre el sector arrossega una crisi estructural.

La producció d'oli d'oliva va augmentar espectacularment el 2023: el Montsià (30.055 tones) i el Baix Ebre (28.849 tones) lideren la producció catalana del sector. Tot i això, altres cultius com l'arròs (-9,84 % de producció), la vinya (-10,6 %), i la fruita

dolça i seca mostren una disminució de rendiments i de superfícies conreades. En ramaderia, l'aviram destaca al Baix Ebre (50,8 % del VAB ramader) i a la Terra Alta (30 %).

La pesca, per la seua banda, se manté estable. Les Terres de l'Ebre representen el 23 % de les captures i el 27 % dels ingressos pesquers de Catalunya. L'Ametlla de Mar és l'única llotja amb augment de captures (+11 %) i recaptació (+8 %).

TENDÈNCIES DEMOGRÀFIQUES

Pel que fa a la demografia, el 2024 és el cinquè any consecutiu de creixement de la població ebrenc. Les Terres de l'Ebre han guanyat 2.418 habitants i ja arriben als 186.915. Tot i això, encara no s'ha recuperat el màxim històric del 2012 (191.812 habitants). La taxa de creixement (1,31 %) és lleugerament inferior a la del 2023 (1,53 %) i per sota de la catalana (1,59 %).

El Montsià lidera el creixement relatiu (1,88 %) i absolut (+1.319 habitants), seguit del Baix Ebre (1,27 %). La Ribera d'Ebre manté una tendència més moderada (+0,44 %), mentre que la Terra Alta torna a perdre població (-0,24 %), trencant la dinàmica dels darrers anys.

Els municipis costaners lideren el creixement demogràfic: l'Ampolla ja ha doblat la seua població des de 2000 (+101 %), seguida de l'Ametlla de Mar (+49 %), la Ràpita (+40 %), Amposta (+38 %) i el Perelló (+35 %). Actualment, el 41,6 % de la població ebrenc viu al litoral.

Tot i esta millora general de l'economia, cal tindre en compte que el VAB generat el 2023 a les Terres de l'Ebre encara és un 3,6 % inferior al del 2019. Les dades d'ocupació, en canvi, superen els nivells prepadèmics. El repte de futur, segons els autors de l'informe, passa per corregir desequilibris estructurals: impulsar l'ocupació en comarques interiors, revertir la crisi del sector primari, enfortir el treball autònom i aprofitar el pes industrial com a palanca de transformació econòmica.

"Tenim una economia que creix i es recupera, però amb desequilibris interns que cal corregir. El repte és construir un model productiu més resiliència, diversificat i arrelat al territori", conclou Bové. ■